

Bibliodrama i Uppenbarelsekyrkan i Stockholm

Vid en av sammankomsterna på bibliodrama satte vi upp liknelsen om den förlorade sonen, som är en av Jesu liknelser i Nya Testamentet, i Lukasevangeliet 15:11-32. De flesta känner nog till denna liknelse men det tål att kortfattat påminna vad den handlar om. En far har två söner, varav den yngre ber att få utsitt arv i förskott och ger sig av i stora världen. Efter ett utsvävande liv är pengarna slut och sonen lider så stora umbäranden att han bestämmer sig för att återvända hem. Fadern tar emot honom med öppna armar och ordnar en fest. Då blir den äldre sonen, som hade troget arbetat åt sin far i alla år, arg och förnärad.

Denna liknelse har alltid förbryllat mig. Även om jag kunde köpa förklaringen att fadern, som tar emot sonen med glädje, kan personifiera gud som blir glad för varje "syndare" som återvänder till sitt hem/gud, så har den äldre sonens figur ställt till problem för mig eftersom han får ett så i mina och många andras ögon orättvist öde.

Om jag skulle gestalta någon så skulle det vara den lydige sonen eftersom det var den jag identifierade mig med, tänkte jag. Fick höra senare av en vän, som hade arbetat i kyrkan i många år, att de flesta identifierar sig med just den lydiga sonen. Det kom som en överraskning för mig. Är alla människor så blinda för sitt beteende att de tror sig vara de förorättade? I dramat började jag med att ta den lydige sonens roll och sen spelade jag även den

förlorade sonens roll.

Dramat hade en hel del likheter med mitt eget liv, vilket gjorde att jag inte hade större lust att göra det över huvud taget. Samtidigt bidrog det till att jag kunde leva mig in i rollerna ganska bra. Även jag lämnade min familj och mitt land när jag var ung (för över 40 år sedan) men gjorde det utan något arv i förskott. Däremot fick min två år äldre syster all hjälp hon kunde få av föräldrarna under alla år. Jag blev den duktiga (i mina ögon) som klarade sig själv. Med tiden blev relationen till familjen mer och mer infekterad, med långa perioder utan någon kontakt alls. För över 20 år sedan försökte jag knyta an till familjen på nytt. I samband med det fick jag veta att medan jag var borta hade min far köpt ett hus och som husets ägare stod min syster. Det var nog mina föräldrars "straff" för att jag tog mig friheten att "lämna dem", tror

jag. Det kändes väldigt bittert. Jag var uttraderad! Och jag som hade tänkt på dem och längtade efter dem hela tiden! Tydligt räknade jag med deras kärlek trots allt och räknade fel.

Efter ytterligare konflikter bröt jag kontakten med ursprungsfamiljen helt. Den sista droppen blev att det fanns en mycket mindre fastighet som efter mycket om och men blev skriven på mig men även denna blev jag "snuvad" på under förnedrande omständigheter. Jag kunde inte begripa att min syster kunde vara så girig och missunnsam. I liknelsen svarar fadern sin äldre son, när denne klagar på att han har hela tiden jobbat troget och hårt utan att fadern slog upp någon fest åt honom, att han hade ju haft tillgång till all egendom och välstånd hela tiden och kunde åtnjuta allt som fanns i faderns hushåll. Detta tänkte nog inte den äldre sonen på. Min syster förstod nog inte heller hur "bra" hon hade haft det jämfört med mig. Hon hade tillgång till allt, såväl praktisk som ekonomisk hjälp och alla "fester," under den tid då jag fick klara mig alldeles själv, i ett nytt land, med sjukdomar och utan något arv i sikte. I hennes ögon var jag den "onda" som lämnade föräldrarna för "ett liv i lyx i Sverige" medan hon stannade kvar och var den duktiga. Fast i själva verket var hon den slösaktiga. Hon gjorde hela tiden dåliga affärer och förlorade pengar så min far fick komma in och rädda henne vid flera tillfällen. Men märkligt nog kände vi oss bägge två som den duktiga sonen. Jag eftersom jag inte hade fått något arv alls och min syster eftersom hon var den som stannade kvar. En positionering som inte liknar Jesu liknelse helt fast ändå har vissa likheter. Likheten är oförmåga att se, att leva sig i den andres position. Det är något som psykodrama är väldigt bra på och den kan vara till stor hjälp i ens "orättvisa" liv.

För drygt två år sedan bestämde jag mig för att åka till Polen för att ta avsked från min mor (93 år då, fast inte döende). Det tyckte jag var vettigt att göra trots alla elakheter jag fått uppleva från henne. Det var tur att jag hade en kusin med mig eftersom min syster ville inte ens släppa in mig i huset. Efter en stund fick jag dock träffa min mor som inte visade någon speciell glädje eller ens öppnade sina armar för att krama mig! Hon redogjorde sakligt för alla släktingar som hade dött under tiden vi inte träffats. Så blev det dags att gå och då säger min mor: "Du har alltid varit så älskad." Jag visste inte riktigt vad

jag skulle göra av det. Hon som brukade säga: kärlek, det är inte ord utan det visar man genom sina handlingar, när hon krävde någonting från mig. Jag kände inte, jag upplevde inte att hon hade visat sin kärlek genom hur hon hade behandlat mig. Men jag åkte dit för hennes skull, inte min. Var den "klyschan" det enda hon kunde komma med eller komma på så fick det vara även om jag hade föredragit ett helt annat manus. Draman i livet spelas av sig själva. Jag hade ingen dramaregissör med mig som kunde komma med förslag till ändringar eller dubbla åtminstone.

I dramat i Uppenbarelsekyrkan fick jag spela den förlorade sonen i slutscenerna. Efter att ha gått omkring och känt mig hungrig och eländig närmar jag mig fadern som tar emot mig i sina armar. Mycket förvånande för mig själv blev jag enormt rörd av detta. Jag levde mig in i (var inte svårt alls med tanke på mitt eget liv) den av livet tilltufsade sonens roll så pass att när jag kände motspelarens öppna armar ropade jag ut min glädje högt och denna kändes så äkta att jag fick tårar i ögonen. Det var nog en sådan kram som jag gärna hade velat få när jag träffade min mor efter alla år. Det blev inte så. Istället fick jag uppleva den varma välkomsten på scenen. Åtminstone på scenen blev jag välkommen med glädje och detta dessutom av gud själv (om man väljer att se denna figur som gud). Jag fick faktiskt en känsla av upprättelse även om på scen, men ändå.

Jag har länge känt mig som den "duktige" och den förorättade sonen.

Därför föll mig inte min mors sista ord i smak. Ärligt talat så förväntade jag mig ett litet "förlåt." Då hade jag nog brustit i grått och vem vet hur det skulle ha slutat. Men hon sade väl vad hon förmådde, vad hon trodde att jag behövde höra eller snarare vad hon behövde säga för att kunna dö med ro. Märkligt nog i mitt hjärta hade jag svårt att låta henne ha sin version. Längre kände jag mig besviken på vad jag fick höra. Fast det var faktiskt för mors skull jag åkte dit. Det är först nu som jag upplever att någon hård klump i mitt hjärta har släppt och jag "bjuder" på det: "Du får dö i tron att jag har varit älskad." Jag är övertygad om att det var just den känsla jag upplevde på scenen, när fadern tog tillbaka mig och omfamnade mig, som vägledde mig till och öppnade upp mig till de vibrationer som jag behövde för att i mitt hjärta uppleva denna försoning.

Med tanke på vad min vän sade, att de flesta tror sig vara den förorättade sonen, tyckte jag att det var bra att jag fick spela lite av bägge söners roller. De flesta människor är nog omväxlande ibland duktiga, ibland förlorade söner. Jag minns hur lättad jag kände mig efter att ha blivit omfamnad av fadern i dramat och hur lätt det var att tycka om min bror på scenen och vilja omfamna honom också. Liknelsen berättar inte hur det gick för sönerna senare, det gör de ju sällan. Tänk om bröderna fick sätta upp ett eget bibliodrama, leva sig in i varandras upplevelser och vi fick veta resultatet! Nu kan man bara undra om bröderna blev goda vänner efteråt. Jag hoppas det! Jag vet att jag gärna hade velat ha en syster som jag kunde ha en god och kärleksfull relation med istället för att bara "ha" en syster någonstans i Polen. Men det saknades inte bara rollbyten i våra liv utan först och främst samtal. I vårt bibliodrama fick den äldre sonen berätta för sin pappa att han hade velat bli sedd av honom för att må bra och att han hade velat höra då och

då att han var duktig. Det är något som många "duktiga" människor känner igen. På sätt och vis uppmanade liknelsens drama i vår tappning i Uppenbarelsekyrkan till mer samtal och verbal uppskattning i relationerna.

Det är nästan skrämmande hur olika berättelser ur bibeln upprepas och åter upprepas i livet utan att människan har tagit lärdom av dessa. Att samtala med varandra, att ge varandra uppskattning och att förlåta istället för att döma är bibelns återkommande budskap. Nu ställer "fader Putin" ryska bröder mot sina ukrainska bröder och tvingar dem att döda varandra. Fler orättvisor skapas och det blir väldigt mycket att förlåta. Det är inte lätt att leva efter bibelns budskap alla dagar, men det tål att påminna sig om det då och då. När man gör det i form av bibliodrama kan det bli både roligt och gråtframkallande. Och det blir inte så mycket äkta blod på scenen tack och lov!

Kinga Håkansson

